

מסורת הש"ס

א) כע"ז: לקמן סט: סוכה נא: חגיגה טז: גיטין מח. ב"ב עב: צ. ע"ז נב: מנחות עז. בכורות ה. ערכין ד: כז., א) [לקמן] קו: מגילה י. שבעות טז. עניות פ"ח מ"ו, א) לקמן קח: קה, ד) סוכה מח: מ"ו שם פ"ג ה"ה ע"ש ירוש' יומא פ"א ה"ה, ט) ירוש' שקלים פ"ו ה"ד, ו) [מכונות נ: ע"ז מ"ו ערכין ה. ד"ה והא' דף ה ע"א מחס': ד"ה והא' מר יו"ט:]

גליון הש"ס

[נב] א"ל מר דגברא רבה הוא ע"י ערקין דף ה ע"א מחס': ד"ה והא' מר יו"ט:]

שינויי נוסחאות

א) אשכנזי ודרשו (ש"ח): ב) קאמר הכי: אמר לעיל משום דאש בר' כל"ל (ע"פ כ"ב פ"ט) (ש"ח): ג) כל מקום (כ"י): ד) שניכרים צורת כל"ל וסד"ל ע"ס הדיבור עלפניו (ד"ח): ה) כל"ל שהוא ככה (ש"ח): ו) כל"ל (ש"ח): ז) כ"ס"פ מקיים כמו סידור ובידיו. ובסוף ד"ה הקדש ליתא לזה: ח) שכשר המזבח לעבודה כל זמן כו' כל"ל (ש"ח): ט) כל"ל קס"ד (ש"ח): י) הדקוהו היתה עמוקה חוצהו וכליטת גובהה מעט סביב (כ"י): י"א) כל"ל מהליקוף המזבח (ש"ח): י"ב) הכהנים. וע"ז מלאכי: אחד יותר מבין חריץ במקום כל"ל (ש"ח): י"ג) כ"ס"פ עד שפת. וכל"ל נוסחא: י"ד) כל"ל והקיפוהו (ש"ח): טו) כל"ל בליטת גובהה מעט סביב (ש"ח): י"ז) כל"ל בליטת קטנה והוגרתו כל"ל (ש"ח): י"ח) כל"ל בליטת גובהה מעט סביב (ש"ח): י"ט) כל"ל בדרדישין (ש"ח): כ) סביב (כ"י): כ"א) יחליקין רגליהן (מחז"י): כ"ב) אבנין ומאי קפידא יש אם הוסיף והלא מוסיפין עד ס' אמה היינו כשהיה המזבח עד ששים וקא מוסיף עליו כל שעה בכסוי א"צ מנובה כו' כל"ל (ש"ח): כ"ג) כל"ל הא קרא (ש"ח): כ"ד) אמות ומהאי קרא דרשינן (כח) אמות ומהאי קרא דרשינן במתניתין דמדות שמן האמצעי הוא מורד י"ב אמה לכל רוח אלמא מקום המערכה כ"ד על כ"ד וא"כ עדותן ל"ל וי"ל דאי וכו' כל"ל (ש"ח): כ"ו) שלמה שהיה מקום המערכה שלו כ' על כ' (ש"ח): כ"ז) נוס' מוס' מ"זי ווא דבדיב הכל בכתב עלי השכיל, לא מנכב גבי מוזהב. ועוד דמה בית ששים אף מוזהב ס' היינו שיהא מקושר קדוש עד ס' אמה אם ירצו וכו' (כ"י): כ"ח) מ"זי נוסף היינו שלא להוסיף יותר אבל לפחות אין מעכבין דמה בית וכו':

אמר רב יוסף לאו היינו דמניא כו'. רב יוסף חלה ועקר למדור ופעמים שאמר דבר וזכר ששנה היפך וחזר בו (מדרס דף מה.). והכא הכי אמר ב' היכי אמרינן לעיל משום אש של שמים מסייעתן לא הולכרו ליומר: לאו היינו דמניא. לסוף מדותיו להם נגלה מקום ב' המקודש למנוח מה שלא נגלה לשלמה: **והספיז הכל בכתב**. שכל מקומות הקדושות ומדותיהן נכתבו לדוד אלמא במקדש ראשון נמי האי דלא עשאוהו גדול לאו משום דלא נגלה לשלמה המקום במדותיו: **אלא אמר רב יוסף קרא אשנה ודרש**. שנאמר לדוד ששים אמה במקום המנוח ושלמה לא הביץ לדרכו והס' דרשוהו והוסיפו עליו לפי האורך להם ולששים אמה לא הולכרו לדמרינן לקמן מדת ארכו ורחבו וקומתו אין מעכבין: **מה בים א' אמה**. כדכתיב (מלכים א' ו') ששים אמה ארכו אף מוצב עד ששים אמה רחאו לו ומקודש המקום אס ירצו: **נשלמא בים**. ידעו אנשי כנסת הגדולה מה קדוש לעזרה ומה קדוש להיכל: **שניכרים ה' אורסו**. יסודות המומות: **מנא ידעי**. מקומו היכא: **שלש נביאים חגי זכריה ומלאכי: אחד העיד להם על המוצב**. שיש לו מקום להוסיף עד ששים אמה: **על מקום המוצב**. היכן היה: **שמקריבין אע"פ שאין בים**. דקדושת הצית" קדשה לשעמה וקדשה לעמיד לבא: **שסכתא אשורים**. שמתחילה ניתנה להם בכתב עברי כתב ה' ליצוואה כדאמר בסנהדרין (דף כא.): **וריצוה**. אס אין המנוח מרובע: **שכל ה' מקום שנאמר המנוח לעכב**. דהמנוח משמע כשהוא כן הוא דמיקרי מוצב ואי לא לא ונקרן כתיב (ויקרא ד) קרנות המנוח ויסיוד כתיב (שם) אל יסוד המנוח ובכשב כתיב אל פני המנוח (שם ו') והוא הכשב שהוא פניו של מוצב שעולים לו דרך שס כי היכי דחשיב דא מורחית פני אהל מועד מחמת שהפתח שס וצריבע כתיב (שמות מ) רבוע יהיה המנוח: **אלא מעשה כיור לרבי כו'**. דכתיב בזה המנוח הכי נמי דמעכבי לרבי אס לא עשה ליורים סל פרחיס וליאים וקלעים סביב למנוח כמו

סידור וכיירי ח' זה כיור. ליורים סביב צדיק כענין מלאכתו ו': **אוסו היום**. שנסף כהן דדוקי מי החג על רגליו ורגמוהו כל העס כדאמרין בסוכה (דף מח.): **בול של מלה**. מלה אגרוף של מלה שמעמי: **לא שכשר ה' לעבודת**. המנוח כל זמן שהקפן פגוס כדמסייס ואילי סא. כרכוב לשון היקף חריץ עגולה כדאמרין כהכל שוחטין (חולין דף כה). כל שעמיד לגרר לכרכב: **צין קרן לקרן**. אמה רוחב שכנגד צין קרנות ה' היתה עמוקה וכולטת גובה מעט היה סביב לה בשפת המנוח: **מקום הילוך רגלי כהנים אמה**. השתא משמע והיא היתה אמה של מקום הילוך: **אטו כהנים צין קרן לקרן הוו אזלי**. והלא כשיגיעו לקרן הקרן מעכבן מהיקף א': **אלא ה"ק צין קרן לקרן ומקום הילוך רגלי כהנים ה'**. כמין חריץ עמוק ממקום המערכה משפת ב' המנוח סביב ומקיף את מקום המערכה ורחבו של חריץ שני אמות אמה של צין הקרנות ואמה של מקום הילוך: **והספיז**. גצי מכבר מעשה רשת נחשת שמונהו תחת כרכובו מלמטה עד חצי הקיפוהו ד' למנוח מאחלעו ולמעלה ה' לבוש כמין היקף של כברה והוא עשוי נקדים נקדים ככברה ורשת ה' של דגים ומגיע למעלה עד מתחת לכרכוב אלמא בקיר מוצב ה' סביב הוה דאי כראש המנוח היכי קרי למכבר הנתון סביב הקיר תחת כרכובו: **פרי הוו שני סובצין היו לו למנוח שעשה משה: חד לנוי וחד לכהנים דלא נשחקו**. סביב הקיר משעלה שס אמות גובה לרבי יוסי דלאמר לעיל (דף נט.) י' אמות גובהו היה היקף הצליטה ה' קטנה חוגרתו סביב לנוי וחוה סובצ וכיור דאפלגיז ציה רבי ור' יוסי כר' יהודה לעיל ומתחת לאותו סובצ נתנו המכבר ורחבו מגיע למטה ה' עד חצי המנוח והוא היה סימן להבדיל צין הדמים העליונים לדמים התחתונים כדאמרין ב' בצאיהו מקומן (לעיל דף נג.) מהאי קרא התורה נתנה מחיצה כו': **וחד לכהנים דלא נשחקו**. ולמעלה כראש המנוח העמיקו סובצ ה' כמין חריץ עמוק דבר מועט להיות להם שפתו היקף מעקה קטן סביב שלא יחליקו ב': **ולמא מקום מערכה קאמר**. דהוי אמה שצין הקרנות ומקום הילוך ממעטין צו אמחים לכל דא פש ליה אמה על אמה:

אמר רב יוסף לאו היינו דמניא כו'. רב יוסף חלה ועקר למדור ופעמים שאמר דבר וזכר ששנה היפך וחזר בו (מדרס דף מה.). והכא הכי אמר ב' היכי אמרינן לעיל משום אש של שמים מסייעתן לא הולכרו ליומר: לאו היינו דמניא. שאנשי כנסת הגדולה הגיעו

ולא על גבי מחילות אמר רב יוסף לאו היינו דתניא י' ויבינו (את) המזבח על מבנותיו שהגיעו לסוף מדרותיו והכתיב ² הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל אלא אמר רב יוסף ⁴ קרא אשכח א' ודרש ³ ויאמר דויד זה הוא בית ה' האלהים וזה מזבח לעולה לישראל כי בית מה בית ששים אמה אף מזבח ששים אמה בשלמא בית מינכרא צורתו אלא מזבח מנא ידעי אמר רבי אלעזר ראו מזבח בנוי ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו ור' יצחק נפחא אמר אפרו של יצחק ראו שמונה באותו מקום ור' שמואל בר נחמני אמר מכל הבית כולו הריחו ריח קטרת משם הריחו ריח אברים אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ⁵ שלשה נביאים עלו עמהם מן הגולה אחד שהעיד להם על המזבח ואחד שהעיד להם על מקום המזבח ואחד שהעיד להם ⁶ שמקריבין אף על פי שאין בית במתניתא תנא ר"א בן יעקב אומר שלשה נביאים עלו עמהן מן הגולה אחד שהעיד להם על המזבח ועל מקום המזבח ואחד שהעיד להם שמקריבין אף על פי שאין בית ואחד שהעיד להם על התורה שתכתב אשורית ת"ר ⁷ בקרן וכבש ויסוד וריבוע מעכבין מדת ארכו ומדת רחבו ומדת קומתו אין מעכבין מנה"מ אמר רב הונא אמר קרא ⁴ המזבח כל מקום שנאמר המזבח לעכב אלא מעתה כיור לרבי וסובב לרבי יוסי ברבי יהודה הכי נמי דמעכב דכתיב ⁵ ונתתה אותה תחת כרכוב המזבח מלמטה ותניא איזהו כרכוב רבי אומר זה כיור רבי יוסי ברבי יהודה אומר זה הסובב אין ⁷ דתניא אותו היום נפגמה קרן מזבח והביאו בול של מלה וסתמוהו ולא מפגי שכשר לעבודה אלא שלא יראה מזבח פגום ² ישכל מזבח שאין לו קרן וכבש ויסוד וריבוע פסול רבי יוסי ברבי יהודה אומר אף הסובב ת"ר איזהו כרכוב בין קרן לקרן מקום הילוך רגלי הכהנים אמה אטו הכהנים בין קרן לקרן הוו אזלי אלא אימא יומקום הילוך רגלי הכהנים אמה והכתיב ⁶ תחת כרכובו מלמטה עד חצייו אמר רב נחמן בר יצחק תרי הוו חד לנוי וחד לכהנים דלא גשתרקו מדת ארכו ומדת רחבו ומדת קומתו אין מעכבין א"ר מנא ה'בלבד שלא יפחתנו ממוזב שעשה משה וכמה אמר רב יוסף אמה מחכו עליה ⁴ חמש אמות ארך וחמש אמות רוחב רבוע יהיה המזבח אמר ליה אביי דלמא ⁸ מקום מערכה קאמר מר ⁹ א"ל י"מר דגברא רבה הוא ידע מאי קאמינא קרי עליהו

קדשי קדשים פרק שישי זבחים סב.

ר"א ע"ג גבי מחיצות. צור של שיתין לא היה חשוב מחילה כיון דהוא לורך מנוח: **אף מזבח ששים אמה**. והא דלאמר (בסוף) [צריש] כיסוי הדס (חולין דף פג.): קמוסיף אבניין ב' היינו כשהיה המנוח עד ששים א"צ מגובה פריך התס אי נמי פריך קמוסיף שלא יהא רבוע שעל כל מליקט עוף אין יכולת לתת עפר ככל סביציו כדי לרבעו כמשפטו:

אחד שהעיד להם ע" המזבח. מימה קרא ב' כתיב ציחוקאל

(נג) והאריאל שמים עשרה אמות ב' אלמא מקום המערכה כ"ד על כ"ד ומהאי קרא דרשינן צמתני' דמדות (פ"ג מ"ה) וי"ל דאי לאו עדות היינו מפרשי' עס מקום קרנות שלא לשנות ממונח שלמה ה': **ואחד שמקריבין אע"פ שאין בית**. דקדושת צית קדשה לשעמה ולעמיד ולא דמי לקדושת הארץ דקי"ל דצטלה כדמוכח צפ"ק דחולין (דף ק) גצי צית שאן, שיש חילוק ציניהס דכפרישית לעיל (סא. ד"ה מא'): **מדת ארכו ומדת רחבו אין מעכבין**. והא ב' דכתיב הכל בכתב מיד ה' עלי השכל ומיירי אף גצי מוצב כדאימא פרק כיסוי הדס (חולין פג.): **דמה צית ששים אף מוצב ששים היינו** שיהא קדוש עד ששים אס ירצו להרמיצו ולא שיהא חוצה לעשות כן:

ועל מקום המזבח ואחד שהעיד להם שמקריבין אף על פי שאין בית ואחד שהעיד להם על התורה שתכתב אשורית ת"ר ⁷ בקרן וכבש ויסוד וריבוע מעכבין מדת ארכו ומדת רחבו ומדת קומתו אין מעכבין מנה"מ אמר רב הונא אמר קרא ⁴ המזבח כל מקום שנאמר המזבח לעכב אלא מעתה כיור לרבי וסובב לרבי יוסי ברבי יהודה הכי נמי דמעכב דכתיב ⁵ ונתתה אותה תחת כרכוב המזבח מלמטה ותניא איזהו כרכוב רבי אומר זה כיור רבי יוסי ברבי יהודה אומר זה הסובב ת"ר איזהו כרכוב בין קרן לקרן מקום הילוך רגלי הכהנים אמה אטו הכהנים בין קרן לקרן הוו אזלי אלא אימא יומקום הילוך רגלי הכהנים אמה והכתיב ⁶ תחת כרכובו מלמטה עד חצייו אמר רב נחמן בר יצחק תרי הוו חד לנוי וחד לכהנים דלא גשתרקו מדת ארכו ומדת רחבו ומדת קומתו אין מעכבין א"ר מנא ה'בלבד שלא יפחתנו ממוזב שעשה משה וכמה אמר רב יוסף אמה מחכו עליה ⁴ חמש אמות ארך וחמש אמות רוחב רבוע יהיה המזבח אמר ליה אביי דלמא ⁸ מקום מערכה קאמר מר ⁹ א"ל י"מר דגברא רבה הוא ידע מאי קאמינא קרי עליהו

ולאים וקלעים סביב למנוח כמו סידור וכיירי ח' זה כיור. ליורים סביב צדיק כענין מלאכתו ו': **אוסו היום**. שנסף כהן דדוקי מי החג על רגליו ורגמוהו כל העס כדאמרין בסוכה (דף מח.): **בול של מלה**. מלה אגרוף של מלה שמעמי: **לא שכשר ה' לעבודת**. המנוח כל זמן שהקפן פגוס כדמסייס ואילי סא. כרכוב לשון היקף חריץ עגולה כדאמרין כהכל שוחטין (חולין דף כה). כל שעמיד לגרר לכרכב: **צין קרן לקרן**. אמה רוחב שכנגד צין קרנות ה' היתה עמוקה וכולטת גובה מעט היה סביב לה בשפת המנוח: **מקום הילוך רגלי כהנים אמה**. השתא משמע והיא היתה אמה של מקום הילוך: **אטו כהנים צין קרן לקרן הוו אזלי**. והלא כשיגיעו לקרן הקרן מעכבן מהיקף א': **אלא ה"ק צין קרן לקרן ומקום הילוך רגלי כהנים ה'**. כמין חריץ עמוק ממקום המערכה משפת ב' המנוח סביב ומקיף את מקום המערכה ורחבו של חריץ שני אמות אמה של צין הקרנות ואמה של מקום הילוך: **והספיז**. גצי מכבר מעשה רשת נחשת שמונהו תחת כרכובו מלמטה עד חצי הקיפוהו ד' למנוח מאחלעו ולמעלה ה' לבוש כמין היקף של כברה והוא עשוי נקדים נקדים ככברה ורשת ה' של דגים ומגיע למעלה עד מתחת לכרכוב אלמא בקיר מוצב ה' סביב הוה דאי כראש המנוח היכי קרי למכבר הנתון סביב הקיר תחת כרכובו: **פרי הוו שני סובצין היו לו למנוח שעשה משה: חד לנוי וחד לכהנים דלא נשחקו**. סביב הקיר משעלה שס אמות גובה לרבי יוסי דלאמר לעיל (דף נט.) י' אמות גובהו היה היקף הצליטה ה' קטנה חוגרתו סביב לנוי וחוה סובצ וכיור דאפלגיז ציה רבי ור' יוסי כר' יהודה לעיל ומתחת לאותו סובצ נתנו המכבר ורחבו מגיע למטה ה' עד חצי המנוח והוא היה סימן להבדיל צין הדמים העליונים לדמים התחתונים כדאמרין ב' בצאיהו מקומן (לעיל דף נג.) מהאי קרא התורה נתנה מחיצה כו': **וחד לכהנים דלא נשחקו**. ולמעלה כראש המנוח העמיקו סובצ ה' כמין חריץ עמוק דבר מועט להיות להם שפתו היקף מעקה קטן סביב שלא יחליקו ב': **ולמא מקום מערכה קאמר**. דהוי אמה שצין הקרנות ומקום הילוך ממעטין צו אמחים לכל דא פש ליה אמה על אמה:

אמה. שמי אמות הלן קרוייס כרכוב: והבתיב תחת כרכובו מלמטה. למנו מעכרכוב דפסנו הוא ולפוס המכבר מחסין: חד לנוי וחד לכהנים. זה שדפוס לנוי היה ומתחתיו הלצינו המכבר והגיע רחבו

אמה והוא היה סימן להצי כרכוב פשו למנוח בית עולמים תורת מוט הסקרא צאלמנו (שחוח כו ב):

עין משפט נר מצוה

יד א מיי פ"ב מהלכות צית הצמירה הלכה ד:
מו ב ג מיי שם הלכה ו:
בו ד מיי שם הלכה ו:
י' ה'ו מיי שם הלכה ח:

תורה אור השלם

1. וְכִינּוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל מִבְּנוֹתָיו וּמִבְּנוֹתָיו כִּי בְּאִמָּה עֲלִיהֶם מַעֲמֵי הָאָרְצוֹת וְיִצְחָל וְיִצְחָל עָלָיו עֲלוֹת לַיהוָה עֲלוֹת לִבְשָׁר עוֹרָא ג.
2. הַכֵּל בִּכְתָּב מִיַּד יְהוָה עָלֵי הַשֹּׁפָל כֹּל מִלֻּאֲבוֹת הַתְּבִיטִית: דה"א כח, יט
3. וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה וְהָאֱלֹהִים זֶה מִזְבֵּחַ לַעֲלֹה לְיִשְׁרָאֵל: דה"א כב, א
4. וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶת הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֵשׁ אַמּוֹת אֶרֶץ וַחֲמֵשׁ אַמּוֹת רָחֵב רַבּוּעַ יְהוָה הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח אַמּוֹת קָמוֹת:

שמות כו, א
וּמִן הָדָם יִתֵּן עַל קֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאַהֲל מוֹעֵד וְאֵת כָּל הָדָם יִשְׁפֹּךְ אֵל יְסוֹד מִזְבֵּחַ לַעֲלֹה אֲשֶׁר תַּחַת אֹהֶל מוֹעֵד: ויקרא ד, יח
וְלִקַּח תְּבוֹנָן מִדָּם הַחֲסִיטָא בְּאַצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קֶרֶת מִזְבֵּחַ וְהִעֲלָה וְאֵת כָּל הָדָם יִשְׁפֹּךְ אֵל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ד, לד
וְהָאֵת תּוֹרֵת הַמִּנְחָה הַקָּרֵב אֹתָהּ בְּנֵי אֱהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֵל פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ו, ו
5. וְנִתְּנָהּ אֹתָהּ תַּחַת כִּרְכָּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְּמַטָּה וְהָיְתָה תְּרִישֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ:

שמות כו, ה
וַיַּעַשׂ לַמִּזְבֵּחַ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רִשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת כִּרְכָּבּוֹ מִלְּמַטָּה עַד חֲצָיו:

מוסף רש"י

והבתיב. גבי דוד המלך כשלוס אחת שלמה על מידת היות וצניט הכל בככתב מיד ה' עלי השכיל. כל מללמח התבנית שהוידעו הקצ"ה ע"י גז החוזה ומתן הניבול (סוכה קא). לפי שכלי מקדש לשלשן עפ"י הגבוהה נעשו דמכתי הכל ככתב מיד ה' עלי השכיל כל מללמח התבנית (שד"ח) ה' עלי השכיל. אומי לעמד (חולין קא) ראו מוזהב בניי. בשמים (מנחות ק') קרן. קטן אמה על אמה כרוס אמה לכל קרן: ויסוד. שדעיתו אמה כמסע דלשונה: וריבוע. שאינו מרובע. אס סתק אחד מכל אלו פסול: כל מקום שנאמר המזבח לעכב. דהכי משמע המנוח וזה המנוח העשוי קן, והקן כולוהו כתיב המנוח. על קרנית המנוח צאלנעק כמלואס, וככשב כתיב אל פני המנוח, והכשב הוא פניו של מנוח שהוא פתחו ועלייתו. ויסיוד כתיב אל יסוד המנוח, וצריבע כתיב רבוע יהיה המנוח (סוכה טח) איזהו כרכוב כו' זה הסובב. כל דבר המקיף סביב צענול קריי כרכוב כמו ששניט כהכל שוחטין אלו הן גולמי כלי עץ כל שעמיד לשוף ולכרכב. והוא כמו שעושין חריצין עגולין בקרסו דפני התפיות וספסלי העץ, אף למנוח עשה חריץ סביב היהיה רחבו אמה דפסנו לנוי והוא לנשף שלם (ס"א שש) אמות של גבהו דכתיב האומר גבהו פ' שנים כלארס ה"א מה אי מקיים ושלס אמות קומתו משפת סובב ולמעלה, אלל סובב להלןן הכהנים לא היה למנוח התחת אלל על ראשו לפנים מקרעמיו: נפגמה קרן מוזהב. ע"י אגניס שזקין צו: ודלא מפגני שכשר לעבודה. שיהא המנוח כשר לעבודה כסתימה ו': אלא שלא יראה מוזהב פגום. מפני הכבוד (שם שם) שכל מוזהב כו'. להכי אין כשר לעבודה (שם שם): ומקומו הילוך רגלי הכהנים עד חצי המנוח נמלל סהמכר רחב